

Innstilling fra regelkomiteen

Saksdokumenter

KM 08/25/25 Endringer i Kirkemøtets budsjettreglement og kirkeordningens bestemmelse om Kirkerådets rolle på økonomifeltet

KM 08/25 Endringer i Kirkemøtets budsjettreglement og kirkeordningens bestemmelse om Kirkerådets rolle på økonomifeltet

Sammendrag av saksorienteringen

Denne regelsaken handler om en endring i kirkeordningen § 30 tredje ledd og en rekke endringer i Kirkemøtets budsjettreglement.

I lys av ansvars- og oppgavefordelingen mellom Kirkemøtet og Kirkerådet mener Kirkerådet at kirkeordningen § 30 tredje ledd er uheldig utformet. Der heter det at *Kirkemøtet* disponerer de midlene Kirkerådet har forvaltningsansvaret for og fastsetter regnskapet for. Her bør det i stedet hete de midlene som *rettssubjektet Den norske kirke* disponerer. En slik endring får overslag til Kirkemøtets budsjettreglement § 1, som gjentar denne delen av kirkeordningens ordlyd.

Kirkerådet foreslår en omfattende omredigering og språklig bearbeiding av § 2, som er hovedbestemmelsen i budsjettreglementet. Disse endringene vil bidra til en innholdsmessig tydeliggjøring av ansvarsfordelingen mellom Kirkemøtet og Kirkerådet. Denne ansvarsfordelingen må ses i sammenheng med de føringene Kirkemøtet selv har lagt i instruks for Kirkerådets arbeid, med vekt på *Kirkerådets styrefunksjon* i rettssubjektet.

Det foreslås klargjort at det er Kirkerådet som utarbeider langtidsprognosene for rettssubjektet – motsatt av dagens ordlyd, som legger denne oppgaven til Kirkemøtet. Det har ikke vært praktisert slik, så endringen består i å gjøre ordlyden i samsvar med praksis.

Kirkerådet foreslår samtidig at Kirkerådet mer aktivt skal invitere Kirkemøtet til å komme med innspill knyttet til fremtidige prioriteringer. Dette gjelder både for det nærmest påfølgende kalenderårets budsjett, som Kirkerådet skal vedta, og for den kommende langtidsprognosen som Kirkerådet skal utarbeide.

Kirkerådet anbefaler også å overføre betydelige deler av budsjettreglementets innhold for nærmere regulering i *økonomiregelverk for rettssubjektet Den norske kirke*. Dette vedtas

av Kirkerådet. Også denne delen av forslaget må ses i lys av hva som er en hensiktsmessig oppgavefordeling mellom Kirkemøtet og Kirkerådet.

Regelkomiteens merknader

Regelkomiteen har i oppdrag å vurdere om noen endringsforslag kan koordineres og/eller samstemmes, om endringsforslagene er forenlige med annet regelverk og om endringsforslag er tilstrekkelig utredet. På denne bakgrunn skal regelkomiteen gi en innstilling, jf. Kirkemøtets forretningsorden §§ 2-4 og 3-6.

Endringsforslag fra Anita Apelthun Sæle

Kirkemøtet skal godkjenne kirkens årsregnskap.

Regelkomiteens vurdering

Forslaget er at Kirkemøtet og ikke Kirkerådet skal godkjenne regnskapet. I dag er det bestemt både i budsjettreglementet § 10 og *instruks for Kirkerådets arbeid* pkt. 4 andre avsnitt andre setning at det er Kirkerådet som skal godkjenne regnskapet.

Endringsforslaget innebærer at de tre aktuelle stedene i Kirkerådets forslag (kirkeordningen § 30 samt budsjettreglementet §§ 1 og ny § 5) må endres sammenliknet med Kirkerådets forslag. Den samme endringen må også gjøres i instruksens pkt. 4.

Regelkomiteen viser til at i aksjeselskap er det styret som fastsetter årsregnskapet, mens generalforsamlingen godkjenner årsregnskapet. I foreninger er det som den klare hovedregel bestemt i vedtektene at årsmøtet skal godkjenne årsregnskapet. I Den norske kirke er det Kirkerådet som både fastsetter og godkjenner årsregnskapet. Uavhengig av hvem som godkjenner regnskapet, vil det være styret som signerer årsregnskapet, jf. regnskapsloven § 3-5.

Regelkomiteen anser ikke endringsforslaget som tilstrekkelig utredet. Spørsmålet har ikke vært vurdert i saksorienteringen. Heller ikke i sak KM 08/24 *Instruks for Kirkerådets arbeid* ble spørsmålet tilstrekkelig utredet til at en slik endring kan vedtas uten nærmere utredning. Sak KM 08/19 *Endringer i budsjettreglementet* var grunnlaget for dagens ordning. Heller ikke utredningen i den saksorienteringen gir tilstrekkelig grunnlag for å fastsette at Kirkemøtet skal godkjenne regnskapet. Hva det betyr at Kirkemøtet skal godkjenne årsregnskapet, er ikke klarlagt.

Regelkomiteen vil også peke på noen praktiske konsekvenser av forslaget som ikke har vært nærmere utredet. Tidspunktene for kirkemøtene for perioden 2026–2029 er fastsatt til mars og kontrakt er inngått. Saksdokumentene til Kirkemøtet skal etter forretningsorden sendes ut minst fem uker før møtet. Regelkomiteen legger til grunn at det ikke vil være mulig å ferdigstille regnskapet tidsnok til at Kirkemøtet disse årene vil kunne godkjenne det. Endringsforslaget vil dermed også få betydning for når og hvor ofte Kirkemøtet gjennomføres.

Regelkomiteen har altså kommet til at endringsforslaget ikke er tilstrekkelig utredet til å kunne vedtas.

Hvis et endringsforslag ikke er tilstrekkelig utredet, kan Kirkemøtet vedta å sende endringsforslaget tilbake til Kirkerådet for nærmere utredning, jf. Kirkemøtets forretningsorden § 2-4 siste avsnitt siste punktum. Regelkomiteen vurderer derfor at det ikke vil være noe til hinder for at Kirkemøtet kan vedta et ekstra vedtakspunkt IV som et tillegg til Kirkerådets forslag til vedtak med en slik ordlyd:

Kirkemøtet ber Kirkerådet utrede muligheten for å fremme et forslag om endringer i følgende bestemmelser, der det skal fremgå at det er Kirkemøtet som godkjenner det regnskapet Kirkerådet har fastsatt:

- kirkeordningen § 30 tredje ledd andre punktum,
- budsjettreglementet § 1 første setning og ny § 5,
- instruks for Kirkerådets arbeid pkt. 4 andre avsnitt andre setning.

Videre behandling

Regelkomiteen oversender saken tilbake til Kirkemøtet for ferdigbehandling. Kirkemøtet skal på bakgrunn av regelkomiteens innstilling ta stilling til om endringsforslaget er tilstrekkelig utredet til å vedtas.

Forslag til vedtak

1

I

2 I kirkeordning for Den norske kirke skal § 30 tredje ledd lyde:

3 Kirkerådet har ansvaret for at økonomiforvaltningen og økonomistyringen av de
4 midlene som rettssubjektet Den norske kirke disponerer, er forsvarlig. Kirkerådet
5 fastsetter og godkjenner regnskapet.

6

II

7 I Kirkemøtets budsjettreglement gjøres følgende endringer:

8 Tittelen på regelverket skal være:

9 Budsjettreglement for rettssubjektet Den norske kirke

10 § 1 skal lyde:

11 **§ 1 Virkeområde**

12 Budsjettreglementet gjelder for de midlene som rettssubjektet Den norske kirke
13 disponerer og som Kirkerådet fastsetter og godkjenner regnskapet for, jf. kirkeordningen §
14 30 tredje ledd. Midlene skal stilles til rådighet for Kirkerådet, som disponerer midlene i tråd
15 med Kirkemøtets bestemmelser vedtatt i henhold til § 2 andre ledd.

16 § 2 skal lyde:

17 **§ 2 Grunnleggende elementer i budsjettarbeidet**

18 Kirkerådet sender budsjettsøknad til staten ved departementet til den tiden
19 departementet fastsetter.

20 Etter en begrunnet innstilling fra Kirkerådet treffer Kirkemøtet vedtak om fordeling av
21 statens forventede tilskudd til rettssubjektet mellom budsjettgruppene omtalt i § 3, etter
22 eventuell avsetning av en andel av tilskuddet til egenkapital. Vedtaket er knyttet til
23 budsjettet for det nærmest påfølgende kalenderåret, jf. Kirkerådets vedtak etter tredje
24 ledd. Kirkemøtet kan også legge andre føringer for Kirkerådets videre arbeid med dette
25 budsjettet, og Kirkerådet skal muliggjøre dette.

26 Kirkerådet vedtar budsjett for det nærmest påfølgende kalenderåret, i tråd med
27 Kirkemøtets bestemmelser etter andre ledd. Budsjettet skal være basert på realistiske
28 anslag over alle kostnader og inntekter. Det skal budsjetteres med et resultat som sørger
29 for en forsvarlig egenkapital. Budsjettet legges frem for Kirkemøtet til orientering.

30 Sammen med budsjettet for det nærmest påfølgende kalenderåret utarbeider
31 Kirkerådet for minst tre år fremover en rullerende langtidsprognose. Den sist utarbeidede
32 langtidsprognosen legges frem for Kirkemøtet til orientering. Kirkerådet skal muliggjøre at
33 Kirkemøtet kan gi Kirkerådet innspill til arbeidet med kommende langtidsprognoser.

34 §§ 3, 5, 7, 8, 9 og 11 oppheves.

35 Ny §§ 3, 4 og 5 skal lyde:

36 **§ 3 Budsjettets inndeling**

37 Budsjettet skal gi en samlet oppstilling av forventede inntekter og kostnader.
38 Oppstillingen vil følge NS 4102 utarbeidet av Standard Norge.

39 Budsjettet skal ha følgende inndeling:
40 Budsjettgruppe 1: Den norske kirke – drift
41 Budsjettgruppe 2: Den norske kirke – tilskudd
42 Budsjettgruppe 3: Tilskudd til andre.

43 **§ 4 Disponeringsfullmakter**

44 Kirkerådets vedtatte budsjett kan ikke overskrides eller brukes til andre formål enn
45 bestemt av Kirkerådet.

46 Kirkerådet har adgang til å omdisponere inntil 5 % av vedtatt samlet budsjett mellom
47 de ulike budsjettgrupper.

48 **§ 5 Regnskap**

49 Regnskapet fastsettes og godkjennes av Kirkerådet og legges frem for Kirkemøtet til
50 orientering.

51 **III**

52 Endringene i pkt. I trer i kraft straks. Endringene i pkt. II trer i kraft fra den tiden Kirkerådet
53 bestemmer.

.....
komitéleder

.....
sekretær